

अभियान

ABHIYAN WEEKLY साप्ताहिक

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३५ / अंक : ३८ / २०७४ चैत ३० गते शुक्रबार / 14 Apr., 2018 / मूल्य रु. १०/-

अभियान साप्ताहिक वेबसाइट पनि
www.abhiyanweekly.com

हिन्दूदारीहरूमाथि आक्रमण ?

काठमाडौं। मुलुकलाई धर्म निरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरिएपछि हिन्दू धर्मवल्लीहरू माथि आक्रमणका घटनाहरू बढ्न थालेका छन्। विभिन्न संघ संस्थाहरूले मुलुकलाई हिन्दूराष्ट्र घोषणा गरिनुपर्दछ भने आवाज उठाईरहेका बेला वीराटनगरमा धर्मगुरु श्री निवास आचार्यमाथि अस्ति गोली प्रहार भएको छ। आचार्य वीराटनगर १४ को जतुरास्थित रामजानकी मन्दिरमा आयोजित महायज्ञमा प्रमुख कथावाचका रूपमा रहेका र शनिवार राति मात्र विराटनगरमा आएका आचार्यलाई आइतबार राती गोली प्रहार गरी घाइत बनाइएको छ।

दायঁ कुम नजिकै गोली लागेका उनलाई अहिले उपचारका लागि न्यूरो अस्पतालमा भर्ना गरि उपचार गराईएको छ। गोली घटना काङडोका राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी लगायत अन्य धेरै हिन्दूदारी संघ संस्थाहरूले भर्तसना गर्दै निष्पक्ष छानविन गरि दोसोलाई कारबाहीको दायरामा ल्याउन माग गरेका छन्। आचार्य सुनसरी चक्रधर्मीस्थित लक्ष्मी बेरेट्स मन्दिरका पीठधिस २६ वर्षीय आचार्य हिन्दुसन्त हुन्। राति शौचालयबाट निस्कने ऋममा उनीमाथि गोली

>>> बाँकी ८ पेजमा

शुभकामना

नयाँ वर्ष २०७५ को पावन आवस्यमा हाम्रा समस्त ब्राह्मणवर्ग, विज्ञानदाता, पाठक वर्गहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुख्वास्थ्य उंच सफलताको हार्दिक मन्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

 अभियान साप्ताहिक
प्रतिवार

जनयुद्धका मुद्दामा आममाफी दिने तयारी

काठमाडौं। जनयुद्धका फौजदारी मुद्दामा समेत आममाफी दिनुपर्ने वातावरण बनाउन माओवादी र एमाले लागेपछि एकाएक अन्तर्राष्ट्रिय मानवाधिकारवादी संगठनहरू जुर्माउन थालेका छन्। भारत बाहेक मानवाधिकार उल्लङ्घनका सम्बन्धमा कुनै एसियाली मुलुकले ध्यान नदिएको आरोप लगाएका छन् र त्यो आरोप नेपालितर केन्द्रित भएको अनुमान गरिएको छ।

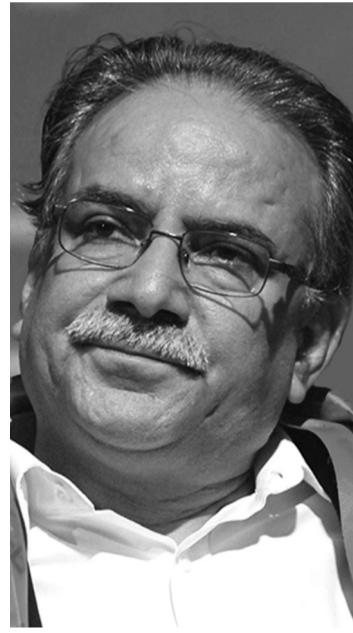
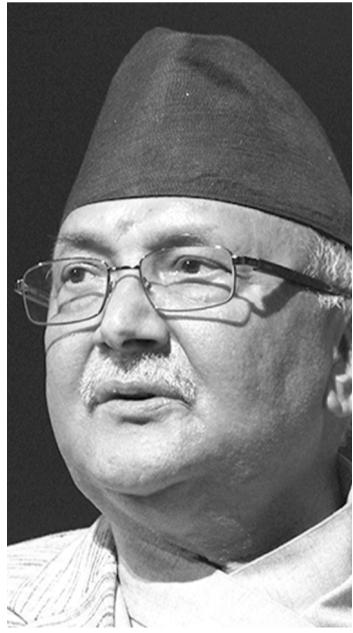
त्यो आवाज पछायाएर चरण प्रसाईको नेतृत्वमा रहेको जवाफदेहिता निरगानी समितिले वक्तव्य नै प्रकाशित गरेर बेपत्ता र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगले

>>> बाँकी ८ पेजमा

तैशाख ६ गते पार्टी एकता नहुने सम्भावना एउटै रुयानमा दुईवटा तरवार अटाउलान् त ?

काठमाडौं। गत असोज ७ गते नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रले पार्टी एकीकरण गर्ने सहमति गरेका थिए। त्यही सहमति अनुसार उनीहरू प्रतिनिधिसभा, प्रदेशसभा र राष्ट्रियसभाको निर्वाचनमा तालमेल गरेर जनतासामु गएका हुनाले उनीहरूले बहुमत ल्याएका छन्। अहिले त्यही बहुमतको आधारमा नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओली प्रधानमन्त्री बोकेका छन्। पार्टी एकीकरण गर्ने निर्णय भएपनि दुवै दलमा रहेका नेताहरूको व्यवस्थापन चुनौतीपूर्ण रहेकोले एकीकरणको मिति पटक पटक सारिएको छ। पछिल्लो समयमा यही बैशाख ९ गते पार्टी एकीकरण गर्ने उद्घोष गरिएपनि अहिलेको अवस्था हेर्दा बैशाख ९ गतेपनि पार्टी एकीकरण हुन नसक्ने अवस्था सिर्जना भएको छ।

मुलुकका दुई तुला कम्प्युनिष्ट पार्टीहरू एकीकरण हुँदा नेकपा एमालेका

अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओली र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालको हैसियत अध्यक्षकै रूपमा हुने भएपनि नेकपा एमालेका वरिष्ठ नेता एवं पूर्व प्रधानमन्त्री माधव नेपाल र भलनाथ खनालको हैसियत के हुने भन्नेमा अर्कै दुँगो लान सकेको छैन। असोज ७ गते पार्टी एकीकरण गर्ने सहमाग्नि भएपछि दुवै पार्टीको हैसियत समान हुने वा पार्टी एकीकरणमा ५०/५० प्रतिशतको साभेतारी रहेका भन्नेमा पहिला निर्णय नभएकाले अहिले एकीकरणका लागि समस्या परेको हो, निर्वाचनमा हामीले ६० र ४० को आधारमा भागवण्डा गरिएकाले अहिले पनि त्यही आधारमा पार्टी एकीकरण हुनुपर्ने अडानमा एमालेका नेताहरू रहेको भएपनि माओवादी केन्द्रले भने किट्टी किट्टीको हैसियतमा एकीकरण हुनुपर्ने अडान स्वयम् माओवादी केन्द्रका

>>> बाँकी ८ पेजमा

गृहमन्त्रीले भने विप्लव समूह अतिवादी

पार्टी खोजेकोले त्यस्तो किसिमको अतिवादी काम रोक्ने प्रमुख दायित्व प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको भएको उद्घोष गर्दै मुलुकलाई फेरि द्वन्द्वमा धकेले कार्यलाई विफल पार्ने उनाले बताएका छन्। मन्त्री थापाले विप्लव नेतृत्वको माओवादीलाई राजनीतिक मुद्दा भए राजनीतिक किसिमले समाधान गर्न सल्लाह दिएका थिए।

सुशासन, सम्बद्धि र विकासका लागि गृह मन्त्रालयले कार्ययोजना घोषणा गरिएकोको भन्दै अब जनताले चाहेनुसारको सुशासन, सम्बद्धि र स्थायित्व हुनेछ भन्दै सबैलाई विकास निर्माणमा लाग्न आग्रह समेत पत्रकार समेलन मार्फत गरेका थिए। विप्लव समूहले केही महिना अधि देखि स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूलाई राजनामा दिन पत्र नै

>>> बाँकी ८ पेजमा

बराबरीकै अडानमा दाहाल

काठमाडौं। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले एमालैसँग पार्टी एकता गर्दा केन्द्रमा वराबरी र जिल्लाहरूमा प्रभावका आधारमा हुनुपर्ने अडान फेरि दोहो-चायाका छन्। नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र अलग अलग धाराबाट आएका हुनाले दुई कम्युनिष्ट पार्टीबीच एकता हुँदा वराबरीको सिद्धान्तमा हुनुपर्ने बताउँदै सम्भानजनक एकता गर्ने र दुई धार जोड्ने गरी दुई पार्टीबीच एकता हुनुपर्ने आफ्नो पार्टी माओवादीको बटमलाई भएको बताएका छन्।

अध्यक्ष दाहालले उक्त कुरा आफ्नो पार्टी निकट पत्रकारहरूको संगठन प्रेस सेन्टरका पदाधिकारीहरूलाई पछिल्लो राजनीतिक किसिमका बारेमा ब्रिफिङ गर्दै उक्त कुरा

बताएका हुन्। आफूले नेकपा एमाले अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीसँग केन्द्रमा फिट्टी फिट्टी अनुपातमा पार्टी एकता गर्नुपर्ने प्रस्ताव पहिला नै राखीसकेको बताउँदै जिल्ला तहमा भने पार्टीको प्रभावका आधारमा एकता हुनुपर्ने माओवादी केन्द्रको बटमलाई भएको उनको भनाई रहेको थिए। हामी दुई धाराबाट आयौं यो पार्टी हो। तत्काल हेर्दा चुनावमा उहाँहरू (एमाले) बढी हुँदू होला उहाँहरू हिजो कम हुनुह्यो भोटको कुरा मात्र सबैथोक होइन भन्दै मुख्य कुरा सम्भानजनक पार्टी एकता नै हो। दुई अलग अलग धार जोड्ने कुरा हो। माधिदेखि तलसम्म ५०/५० प्रतिशतका आधारमा एकता हुनुपर्ने माओवादी केन्द्रको बटमलाई हो हामी हामी

>>> बाँकी ८ पेजमा

सवित सर्वामा ध्वजी उडाइयो

काठमाडौं। निकट भविष्यमै नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच पार्टी एकीकरण हुँदैछ। अहिले दुवै पार्टी आ आफ्नो पार्टीको हैसियतमा रहेर सरकारमा सहमाग्नि भएको छ। त्यही पद्धति अनुसार केही दिन पहिला प्रधानमन्त्रीय पद्धति अंगीकार गरेको छ। अहिले त्यही विप्लवहरूको सरुवा भयो। अहिले त्यही विप्लवलाई लिएर माओवादीको एकेका मन्त्री थापाले उनीहरूलाई आफूलाई थाए हालाई नहिए सर्वामान नेतृत्वमा रहेको छ। जनताका प्रतिनिधिहरूलाई आत्मकित

स्थायी राजधानी र प्रदेशको नामाकरणमा ढिलाई

काठमाडौं। मुलुक संघीयतामा गरिएपछि प्रदेश सरकारहरू समेत निर्णय भएको छ। प्रदेश संसदहरूको बैठकहरू समेत सञ्चालन भइहरूको भएपनि प्रदेश संसदले आफूले पाएको अधिकार प्रयोग गरि, दुई तिहाईको बहुमतमा प्रदेशको नामाकरण र स्थायी राजधानी तोकिएका छैन। प्रदेश नं. ६ ले कर्ताली प्रदेश नामाकरण गरेपनि अन्य प्रदेश संसदले त्यस विषयलाई संसदमा प्रवेश नगराएका हुनाले प्रदेश विषयले कहिले संसदमा प्रवेश पाउने भनेमा अहिलेस्म केही दुँगो लागेको छैन। भौगोलिक पूर्वाधारसँगै प्रदेश नं. ३ अर्त्तगत पर्ने अन्य १३ वटा जिल्लालाई समेत पायकर पर्ने केन्द्र भक्तपुरले नै रहेको उनीहरूको प्रस्तावमा उल्लेख गरिएको छ। यस अधि नै

नुवाकोट र काम्प्रेपलाज्याको प्रदेशसभा सासदहरूले समेत आ-आफ्नो जिल्लालाई प्रदेश नं. ३ को राजधानी बनाउनुपर्ने माग गर्दै प्रदेशसभामा प्रस्ताव पेश गरेका छन्। सरकारले अस्थायी राजधानी तोकिएपछि अहिले त्यहीबाट प्रदेशसभा र प्रदेश सरकारले आ आफ्ना काम कारबाही अगाडि बढाई रहेका भएपनि प्रदेशसभाले प्रदेशको नाम र स्थायी राजधानी नतोक्ता अस्थायी प्रदेशसभा र प्रदेश सरकार सञ्चालनका लागि भएको खर्च कतै बालुवामा पानी हाले सरह त हुँदैन भने प्रश्न समेत उठेकोले तत्काल प्रदेशको नामाकरण र स्थायी राजधानी तोकिनुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ।

चार प्रवुद्धको अग्नि परीक्षा

Pakistan - an honest partner in war on terror

Ahmad

The vision of shared regional prosperity undoubtedly is linked to peace and security in the region, particularly Afghanistan, which has become the epicenter of terrorism with a spillover effect on the neighbouring countries including Pakistan. Viewed in that context the renewal of the dialogue between Pakistan and Afghanistan is a welcome development because dialogue and continued engagement are the essential ingredients in regards to resolving conflicts and removing kinks in relations between the states. For Pakistan, which has suffered the most in the war against terrorism and is still grappling to overcome it, peace in Afghanistan is utmost necessary to ensure peace within its own territory. It is the realisation of this reality which underlines the efforts made and being made by Pakistan to promote process of Afghan-led and Afghan-owned process of reconciliation in that war-torn country and also strengthens her credentials as an honest partner in the war against terror, notwithstanding the thinking permeating in the US administration to the contrary. The visit of Prime Minister Shahid Khaqan Abbasi to Afghanistan on the invitation of the Afghan President Ashraf Ghani surely reflects that commitment and honesty of purpose.

Reportedly the two leaders discussed the whole range of bilateral relations including peace and reconciliation in Afghanistan, counter-terrorism,

return of Afghan refugees, regional connectivity and bilateral trade. It was agreed between the two sides that peace, prosperity and stability of the two countries were interlinked and they also reaffirmed their commitment to regional connectivity as they had done in Herat on 23rd February 2018 while jointly inaugurating the entry of TAPI Gas Pipeline from Turkmenistan into Afghanistan. The other outcomes of the bilateral parleys were: agreement for reviving Afghanistan Pakistan Action Plan for Peace and Solidarity (APAPPS) which provided a broad-based and structured engagement on all issues of mutual interests; early convening of the Joint Economic Commission to take forward planning and implementation of key rail, road, gas pipeline and energy projects that would integrate Pakistan and Afghanistan with Central Asia; moving forward on Chaman-Kandahar-Herat railway line, Peshawar-Kabul Motorway and other connectivity projects which can help realize the tremendous potential of South and Central Asian Regions by providing shortest access through the sea ports of Gwadar and Karachi; emphasis on early completion of TAPI and CASA-1000 projects; renewing the call to the Taliban to respond positively to the peace offer and to join the peace process without delay; acknowledgement by the two leaders that terrorism was a common enemy and threat and the need for not allowing

their soils to be used for anti-state activities against each other.

Perhaps the most important commonality of views was on the point that the Afghan conflict could not be resolved through military might and the political solution was the best way forward. That was exactly Pakistan's response to the new policy announced by President Trump on Afghanistan and South Asia. Afghanistan now endorsing this stance has actually made a departure from its earlier reaction when it fully agreed with the new Trump initiative. Although no major break-through occurred but the very fact that the two-sides recognised the importance of dialogue to resolve the contentious issues, is a very positive move. We have seen similar initiatives in the past as well but unfortunately no credible headway could be made to achieve the desired objectives and the relations between the countries have remained mired in an ambience of mistrust and mutual blame-game.

No person in his right mind would take an issue with the fact that peace in Pakistan is linked to peace in Afghanistan and the former would be the last country to wish the continuation of conflict in the latter. Peace in Afghanistan is also crucial to regional connectivity and the success of CPEC in which Pakistan has the highest stakes. Any view to the contrary is a negation of the ground realities. The US suspicion regarding Pakistan reflects her inability to understand the complexities of

the situation and its impulsive streak to find a fall guy for its failures in Afghanistan even after sixteen years of war that has cost trillions of dollars and innumerable casualties. Though Afghanistan and Pakistan have an abiding interest in ending the war in Afghanistan and regard terrorism as the common enemy, unfortunately the conflict in Afghanistan and peace in the region were not possible until and unless the US not only realised and acknowledged the ground realities but also changed its position accordingly.

The reality is that the government in Afghanistan is not in a position to take any major decision without approval from the US. The policy announced by Trump on Afghanistan and South Asia is a perfect recipe for aggravating the conflict as is already evident from the increased incidents of terrorism in that country since the announcement of the new policy. Much therefore depends on change in the US policy and the sincerity of purpose in finding an amicable and lasting solution to the Afghan conundrum.

Having said that it is my considered view that the US is not sincere in finding a solution to the Afghan war and it would not leave the country, notwithstanding her expressed commitment to do so. It would keep the situation in Afghanistan fluid to foment instability in the region for achieving its strategic interests. The appearance of IS in Afghanistan, many including the

former President of Afghanistan Hamid Karzai believe, has the blessings of the US.

The US attempts to destabilise the region are actually an important ingredient of its global politics whereby it desires to obstruct China's emergence as number one economic and military power in the world. It has found an ally in India to further her strategic interests and checking the burgeoning influence of the Chinese in the region and beyond. Therefore peace in the region does not suit her. In connivance with India it would go to any extent to sabotage CPEC which it considers as a major initiative that could help China in becoming number one in the world in the near future.

The portents for peace in the region, therefore, are not very encouraging. We could very well see the re-emergence of the cold war era as is indicated by the recent tit for tat expulsion of the diplomatic staff by US and its allies and Russia with all its negative repercussion for the region. The Trump initiated trade war with China is yet another indicator for the things to come. In the building scenario the best way for Pakistan to protect its strategic and economic interests would be to align itself (not joining in any formal pact) with the countries of the region like Russia, China and Iran and strengthening its role in the SCO. Pakistan's belongs to this region and its security and prosperity are inextricably linked with this region.

Yao Jing

ON April 9th, Prime Minister Shahid Khaqan Abbasi arrived at Sanya, China, to begin his trip to the Boao Forum for Asia Annual Conference 2018. Linked by common mountains and rivers, China and Pakistan are close to each other as the lips are to the teeth. As early as 2000 years ago, the ancient Silk Road built a bridge of friendship between the two old civilisations. Zhanqian, a goodwill envoy in the Han Dynasty of China (between 140BC-113BC), Fa Xian, an eminent monk of the Eastern Jin Dynasty of China (between 339AD-422AD), and Xuan Zang, an eminent monk of the Tang Dynasty of China (between 629AD-646AD), have all set their feet on this land before.

In China, Pakistan has a unique name of Batie, which means 'iron brother'. Meanwhile, in Pakistan the China-Pakistan relationship is described as 'higher than the mountain, deeper than the sea and sweeter than honey'.

In the past 67 years since the establishment of diplomatic relations, China and Pakistan have shared weal and woe, established an all-weather friendship and carried out all-round cooperation. Pakistan is always the priority of China's foreign diplomacy.

In the development of our

Iron Brothers

relations, there are some key principles that the two countries have always adhered to. The first is equal treatment, mutual trust and mutual assistance, respect of each other's independence, sovereignty and integrity. The second is decision-making based on consensus, mutual benefit and a win-win approach to jointly pursue common development and progress. The third is close cooperation and coordination in major international and regional issues to actively safeguard the common interests of the two countries, as well as other developing countries. We are proud to see the China-Pakistan relationship as the model of relations for peaceful coexistence and win-win cooperation of countries with different cultures and social systems.

In April 2015, President Xi Jinping paid a historic state visit to Pakistan and raised the bilateral relationship to the all-weather strategic cooperative partnership. After that, the bilateral relationship has entered a new era of significant development. Both countries have maintained constant high-level exchanges, deepened mutual strategic trust, enjoyed

fruitful pragmatic cooperation and more active people-to-people exchanges. Our strategic objectives are highly consistent, our interests are more closely interconnected, and our peoples are much closer to each other. The China-Pakistan relationship has become the leading practice and symbol of the building of a new type of international relations and community of shared future proposed by China.

The China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) is a major highlight of our relations in the new era. As Chinese State Councillor and Foreign Minister Wang Yi once commended, CPEC is a sweet opening chapter of the Belt and Road symphony. As an important and pilot project of the Belt and Road Initiative, CPEC has entered the stage of full implementation from initial plan-making. The Gwadar Port is becoming more and more dynamic. Major projects such as the Sahiwal coal-fired power station have been completed one after the other. The cooperation in transportation and special economic zones are pressing ahead. Twenty-two of the 43 early harvest projects are under

construction or completed with a total investment of nearly \$19 billion and 70,000 jobs directly created for Pakistan. Last year, the two countries signed the Long Term Plan for CPEC (2017-2030), which further pointed out the direction for the next stage of development of CPEC.

Early this year, when attending the Davos Forum, Prime Minister Abbasi stated that the Belt and Road Initiative is a link that connects all the countries for common prosperity. Pakistan has practically benefited from it. CPEC has brought unprecedented opportunities for the development of Pakistan and also greatly promoted better interconnection between Pakistan and the countries in the region.

Soon, the beautiful island of Hainan will witness a grand event. Chinese President Xi Jinping will elaborate the profound connotations of the new era and announce a series of new important measures for reform and opening up. He will clearly speak Chinese voices and position on the idea of further promoting the building of a community with

a shared future for the Asian people and the mankind, and create a better future for Asia and the world. President Xi Jinping will also have bilateral meetings with Prime Minister Abbasi to exchange views on bilateral relations and cooperation in various fields. The meeting will open a prelude to high-level exchanges between our two countries this year and point out the direction for the development of China-Pakistan relations in the next stage.

At present, under the intricate international situation, the Chinese people are pursuing the Chinese dream of the great rejuvenation of the Chinese nation under the guidance of Xi Jinping's 'Thought on Socialism with Chinese Characteristics for a New Era'. The Pakistani people are also working hard to realise the Asian Tiger Dream of economic revitalisation and national development under the guidance of the thought of the Quaid-e-Azam. The China-Pakistan relationship is becoming more closely integrated into each other's respective development strategies. I am convinced that, with the joint efforts of our two governments and peoples, China and Pakistan will make new strides in mutual beneficial and win-win development. The relationship will stand out as a new model of state-to-state relations.

बुद्धिजीवीहरूको मौनताले खायो मुलुक

• राजन कार्कि
rajan2012karki@yahoo.com

जब बुद्धिजीवीहरू न्याय अन्यायको छयानब्यान गर्न सक्दैनन्, गलत भनेर थाहा पाएर पनि मौन बस्छन्, तिनै बुद्धिजीवीहरूको बथानमा रूमल्लिएको छ मुलुक। बुद्धिजीवीहरूको मौनताले सिद्धिने भो मुलुक।

सत्ताधारी पार्टी बन्दा गल्लीलाई पनि सही देख्ने र विपक्षी बन्दा सहीलाई पनि गलत भनेर आलेचना गर्न प्रवृत्ति बुद्धिमानहरू गरिरहेका छन्। नागरिक समाज कहाँ छ ? नागरिक समाज न्यायको आवाज, जनताको अपेक्षा र सरकार तथा अन्य पार्टीहरूको संविधान, कानुन र जनविरोधी, राष्ट्रविरोधी कृत्याकलापको किन बिरोध गरिरहेका छैनन् ? पञ्चायत र बहुदलीय कालखण्डमा सडकमै सुल्ने बुद्धिजीवीहरू, मानवाधिकार, राष्ट्रविकार र जनाधिकारमा अलिकति तलमाथि भयो कि प्रधानमन्त्री कार्यालय धेर्न पुथे, आज के रामराज्य आइसकेको हो र ती सबै बुद्धिमान बर्ग मौन रहेका हुन् ?

समस्या बौद्धिक बर्गको पार्टीकरणमा छ। पार्टीको छाता ओडेपछि आफ्नो प्रगति हुन्छ भने स्वार्थले गँजेकाले नेपालमा बौद्धिक बर्ग पार्टीमा कित्ताकाट भएका छन्। बौद्धिकता त राष्ट्रको सम्पति हुनुपर्ने हो, हात्रो देशमा बौद्धिक बर्ग पार्टीको सीमामा बाँधिन पुगेका छन्। पार्टीमा बौद्धिक बर्ग छन्, राष्ट्रमा बौद्धिक बर्ग छैनन्। जुन राष्ट्रमा बौद्धिक बर्ग सच्छ र स्वतन्त्र हुन्, त्यो देशको सुशासन र समुद्दिले हासिल गर्न सक्दैन। महात्मा गान्धीले भनेका थिए- मानिसले जस्तो भोजन गर्छ, उ त्यस्तै हुनजान्छ। नेपालमा भ्रष्टाचारको भोजन गर्नहरूको नैतिक शिक्षा हावादारी साबित भइरहेको छ। लोकतन्त्रको १२ वर्षमा एकजना पनि राजनेता नजिनिकुको कारण सबैका अनुहार भ्रष्टाचारले लतपतिनु हो। चुनाव जितेको महान बनेको छ, महान बन्न त असल हुनुपर्छ। असल बने अवसर ओलीमा छ, त्यसका लागि ५ वर्षका लागि सत्ताको कमाण्ड सम्हालेका केपी ओलीले इतिहास निर्माण गर्छ भने इच्छाशक्ति देखाउनु पर्छ। स्वार्थ त्यानुपर्छ।

संवेदनशीलमान प्रधानमन्त्री भनेका छन्, केपी ओली। संविधानन्तरुसार २ वर्ष अविश्वासको प्रस्ताव त्याउन सकिन्न, त्यसपछि पनि अविश्वासको प्रस्ताव त्याउनसक्ने ताकत विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसमा छैन। तैपनि शेखर कोइरालाजस्ता नेताहरू फुइँकी हाँचन्- कांग्रेसले चाह्यो भने ओलीलाई हटाइदिनसक्छ। जो लालबुबाट चुनाव हान्यो, कांग्रेसी गढ मोरडबाट चुनाव हान्यो, उसको यो तेबर सुनेर र देखेर कम्युनिष्टलाई भेट हाल्ने जनता मरी मरी हाँसे। शेखर कोइरालाजस्ता खारिएका नेताले त कांग्रेसको खुर्सेको राजनीतिक कडी पत्ता लगाउने र कांग्रेसलाई सुधार गर्न गराउनतिर लाग्नुपर्ने होइन र ? तैं पनि राँडी भएस् भने सराप भनेको फिंगाको सरापले डिङ्गा मर्दैन भनेजस्तो हो। बुफेर पनि किन बुझाइरहेका छन् कांग्रेसीहरू ? यही गतिमिति कांग्रेसको चालाडाल हो भने देउवा अर्को एक कार्यकाल गुटकै बलमा पार्टी सभापति त बन्लान्, ७ दशक लामो

नेपाली कांग्रेसको विरासतमा कम्युनिष्ट भूम्पले हल्लाएर चिरा चिरा पारिदिएको कांग्रेस पार्टीमा रेक्टोफिट समेत हुनसक्ने छैन।

हिजोका दिनमा निर्वाचन भयो र निवैचनमा ठूला पार्टीहरूले ठूलै दाममा टिकट बेचेका हुन्। जब कुनै व्यक्ति टिकट किनेर चुनाव लड्छ वा पैसाको बलमा समानुपातिकमा पर्छ भने त्यस्तो निर्वाचनलाई लोकतन्त्रको आवरणमा निरंकूशतन्त्र, सिद्धान्तहीन तन्त्र भन्ने कि नभन्ने ? चुनाव जिले ठूला दलहरू सत्तामा छन् र पनि गाइँगुई सुनिन्छ, चुनाव हारेको नेपाली कांग्रेसभित्र त यो विषयले महाभारतके स्वरूप धारण गरेको छ। यद्यपि यो महाभारतमा सभापति वा कुनै अरु व्यक्तिले जिम्मेवारी बहन गरेनन्, प्रभाव र दबाबमा भुकेको शीर उठाएर र छाती फुलाएको जस्तो गरेर हिडिरहेका छन्।

ठूला पार्टीले भागबण्डा लगाएर न्यायाधीश नियुक्त गरे। राजदूत र संवैधानिक निकायमा योग्यता र सक्षमभन्दा पनि पार्टीको निकटलाई अवसर दिईयो। त्यसको परिणाम आइएनजीओसमेत अदालतभित्र समेत लगानी गर्न पुग्यो। अदालतबाट स्वच्छ न्याय हुन छाड्यो भन्ने विषय टडकारो समस्या हो। अदालतभित्रको विकृति र विसंगति कसरी सच्याउने र अदालतलाई न्यायको मन्दिर बनाउने ? अदालतलाई किन न्यायको मन्दिर भनिन्छ ? यही दुई प्रश्नको जवाफ खोज्ने हो भने र हिजोका दिनमा न्यायाधीश नियुक्त भएपछि पार्टी अफिस धाउने न्यायाधीशहरूलाई स्वच्छ न्याय र संवैधानिक मर्यादाबारेमा स्कूलिङ गर्न जरुरी छ। यसतिर चासो र चिन्ता कहाँ छ, कसले देखाएको छ ? अदालतप्रति जनविश्वास देखेको छैन, कसरी अदालतलाई सम्मानित बनाएर खस्केको आस्था जगाउने ? यो विषय यति गम्भीर छ कि यसबारेमा चिन्तन मनन हुनसकेन। किन ? अदालत परिसरमै न्यायको चित्कार सुनिन्छ र जिम्मेवार निकायहरू कान थुनेर, आँखा चिम्लेर र तालुमा जिब्रो टाँसेर बस्छन्।

भने लोकतन्त्रमा विधिको शासन हुन्छ, विधिभन्दा माथि कोही हुन्नन् भनेर कसरी विश्वास गर्ने ?

जनता मार्ने र दण्डहीनताले डामिएको देशमा अब सभासद र उपसभामुखले मात्र होइन, जातीय दड्गा प्यारो लाग्नेहरूले गाई काटन पाइनुपर्छ भन्न थालेका छन्। गृहमन्त्रीले त्यस्तो कानुन बनाउने आश्वासनसमेत दिएका छन्। युरोपियन युनियनले खस आर्यलाई संवैधानिक रूपमै बहिर राख्नुपर्ने प्रतिवेदन दिन्छ र जातीय हिसाको डडेलो सल्काउन सक्ने यस्तो प्रतिवेदन केन्द्रीय संसदका सभामुख कृष्णबाहाउर महरा गौरवका साथ बुझ्छन्। जब कि परराष्ट्र र प्रधानमन्त्रीले समेत नहेप ? भनेर तीब्र बिरोध जनाएका छन्। आमनागरिकहरू

राजनीतिक संलग्नता, कर्मचारीतन्त्रको नियतमा खोट नै हो। सुशासन र समृद्धिमा पुग्ने राजमार्गका यी काँडे खोरिया फाडन सक्ने ताकत अझै प्रधानमन्त्रीमा देखिएको छैन।

शिक्षक नियुक्ती सर्लवा बद्वामा भ्रष्टाचार छ। कर्मचारीतन्त्र त भ्रष्टाचारमा आहाल नै बसेको छ। सेवाग्राही जनता घूस नख्वाई कुनै पनि काम गर्न गराउन सक्ने शिक्षितमा छैनन्। कौटिल्यका अनुसार जन्माउने, शिक्षा दिने, संस्कार दिने, भयबाट जोगाउनेलाई पिता भनिन्छ, भयग्रस्ता आमनागरिकको पिता बन्न ओली तैयार छन् ? छन् भने उनले त्यो चरित्र देखाउन अवेर गर्नुहुन्न

एक हल गोरु र दुध दिने गाई घरमा होस् भन्ने सपना देखेका थिए वीपी

छ, नातागतले प्रष्ट पार्ने शक्ति उसमा देखिदैन।

प्रधानमन्त्री ओली भारत पुगेर आए, आश्वासनको पहाडै लिएर आएका छन्। यथार्थमा देशको स्वाधीनताको लागि केलिएर आए, भारतीय दबदबा र हस्तक्षेप कति न्यूनिकरण गरेर आए उनले बताउन सकेनन्। भारतलाई पानी चाहिएको छ, नेपाललाई पानी जहाज र रेल दिन्छु भनेर लटपटाएर पठायो भारतले। यतिमात्र होइन, नेपाल नीतिकार मानिने एसडी मुनीले ओलीलाई तर्साएर समेत पठाएको छ। मुनीको खुनी विचार भारतीय सञ्चारमा छापिएका छन्- माओवादी हाम्रै हो। चीनको प्रभाव नरोक्ने हो भने उक्ता होइन, तोडफोड हुनसक्छ भन्ने उनको खतरनाक विचार आएको छ। यसमा न ओलीको प्रस्तिकरण आयो, न माओवादी केन्द्रको खुलासा ?

वैशाख ९ गते एमालेको जबज र माओवादीको जनजिविका सिद्धान्तलाई मिलाएर नयाँ रासायन उत्पादन गर्ने वैज्ञानिक प्रयोग गर्ने भनिएको छ। धुम्रुस सुन्तली बाढी र भूकम्पपीडितका लागि नमूना बस्ती बसाल्दै छन् र अब क्रिकेट मैदान पनि बनाइदिन तम्सिएका छन्। अधिलो प्रधानमन्त्री कालमा बुझ्मतीलाई नमूना विकास गराइदिने ओलीको उद्घाटन र राष्ट्रपतिले राजीपोखरीको पुर्निर्माण गर्न उद्घाटन गरकै हो। प्रधानमन्त्री र राष्ट्रपतिले किन डिएनन् भूकम्पले ढालेका ती संरचनाहरू ? अहिलेसम्म सोधेनन्। अर्थात स्वार्थन्यताबाट प्रधानमन्त्री र राष्ट्रपतिको दृष्टि फेरिएको छैन।

र, अर्थात मन्त्री दुकुटी टाट पल्ट्यो भनेर संसदमा रितो दुकुटी देखाउँछन्। तर लोककल्याणकारी बच्छु भन्ने सर्वशक्तिमान प्रधानमन्त्री एकपटक विशिष्ट श्रेणीमा पुगेकालाई आजीवन पेन्सन, भत्ता, सुरक्षाकर्मी, गाडी, ड्राइवरको सुविधा कटौती गर्न सकेनन्। अर्थतन्त्रमा, प्रशासनमा, राज्यका हरेक निकायमा लुटको धन फुपुको श्राद्ध निरन्तर चलिरहेको छ। सुशासन र समृद्धि दिन्छु भन्ने सरकार जनताको पीडा बुझ्दैन, जनतातिर हेर्दैन।

सत्ताधारी पार्टी बन्दा गल्लीलाई पनि सही देख्ने र विपक्षी बन्दा सहीलाई पनि जलत भनेर आलोचना गर्ने प्रवृत्ति बुद्धिमानहरू गरिरहेका छन्। नागरिक समाज कहाँ छ ? नागरिक समाज न्यायको आवाज, जनताको अपेक्षा र सरकार तथा अन्य पार्टीहरूको संविधान, कानुन र जनविरोधी, राष्ट्रविरोधी कृत्याकलापको किन बिरोध गर्न पुथे, आज के रामराज्य आइसकेको हो र ती सबै बुद्धिमान बर्ग मौन रहेका हुन् ?

कोइरालाले। नेपाली कांग्रेसका सत्रै नेता वीपीको यो समाजवादी सिद्धान्तमा खरो उत्रिएका छन्। मात्र गरीब नेपालीलाई कांग्रेसले पटकै हेरेन, जनतामा वीपीको सपना साकार पार्ने फर्मुला लागू गरेन, गर्न चाहेन। ०४६ सालाधिका मगान्ते कांग्रेस आज अर्पणि छन्, खर्ब पछि छन्। स्वयम् सभापति अरवको शेखन्दा तुला सामन्ती बनेका छन्। होनहार युवा र पीडित जनतामा कांग्रेस रुखको

पद्थयौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपथुहरू ध्वस्त पारे समाज ।

जन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

सहमति कार्यान्वयनमा
नलैजाने खतरा यथावत्

प्रधानमन्त्री केपी ओलीले भारतको भ्रमण गरेका छन् । तिनिदिने भारत भ्रमणमा प्रधानमन्त्री ओलीले भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीलगायतका त्यहाँका उच्च तहका राजनीतिक नेताहरूसँग भेटघाट गरेर नेपाल भारत विचको सम्बन्धलाई मजबूत बनाएको बताएपनि नेपालले भोग्नुपरेको केही समस्याहरूका बारेमा खासै वार्ता नभएको उद्घोष भ्रमण दलमा गएका व्यक्तिहरूले नै गरेका छन् । भारतले भण्डै २ वर्ष अगाडि एक हजार र ५ सयका नोटहरू माथि प्रतिबन्ध लगाएको थियो । नेपाल र नेपाली उद्योगी र व्यापारीहरूसँग अहिलेपनि करोडी भारतीय प्रतिबन्धित रूपैया रहेका छन् । नेपाल सरकारले नेपाली बैंक र उद्योगी व्यवसायीहरूसँग रहेका नोटहरू साठीदिन बारम्बार आग्रह गरेपनि अहिलेसम्म त्यसको समाधान हुन सकेको छैन । नेपाली उद्योगी र व्यवसायीहरूले प्रधानमन्त्री ओलीको भारत भ्रमणपछि त्यो समस्याको समाधान हुने विश्वास गरेपनि त्यो समस्याका बारेमा कुनै टुङ्गो नलागेको हुनाले अब नेपालीहरूसँग रहेका भारतीय प्रतिबन्धित नोटहरू के हुने भन्ने विषयमा अन्यौल उत्पन्न भएको छ ।

• देवेन्द्र चडाल

devendrachudal@gmail.com

बुलेट मुद्दा जस्ताको तस्तै रहेको छ
नेपाली ग्यास बुलेटहरू भारतमै थन्किएका
छन् भने दुईवटा बुलेट नेपाल भिरिएपनि
सञ्चालनमा आउन सकेको छैनन् ओले
भन्दा अगाडिका प्रधानमन्त्री शेर बहादुर
देउवाको भारत भ्रमणमा समेत त्यस विषयमा
कुरा उठेको भएपनि सुरक्षाको कारण
देखाउँदै त्यो विषयलाई पछि सम्बोधन
गर्न भनेर भारत पक्ष पन्छिएको थियो
नेपाल आयल निगमको २०७२ असोजम
जारी सूचनामा २०७३ असारमा ७ सय
७५ थान ग्यास बुलेटका लागि व्यवसायीले
अनुमति पाएका थिए । नेपाल सरकारको
निर्णय अनुसार ग्यास उद्योगीहरूले ग्यास
बुलेट बनाएका भएपनि भण्डे २ वर्षसम्म

भारतीय पक्षले सहमति गर्ने तर कार्यान्वयन नगर्ने प्रवृत्ति यस अधि पनि देखिदै आएकोले नेपाल सरकारले सहमतिलाई कार्यान्वयनमा लैजान भारतलाई आग्रह गर्नु पर्ने अवस्था देखिन्छ । नेपाललाई जहिले सुकैपनि आपनो प्रभावमा राख्ने प्रवृत्ति भारतको देखिएको छ ।

पुग्दा पनि विस्फोटक पदार्थ ओसार पसार
गर्न भारतीय पक्षबाट लाइसेन्स पाउन
सकेका छैनन् । नाकाबन्दीको मार खेप
बाध्य हुनपर्ने अवस्थालाई मध्यनजर राखेप
सरकारले स्वदेशी ग्यास बुलेट बनाउने
निर्णय गरेको थियो । तर, भारतीय पक्षले
भारतमै निर्माण भएका ग्यास बुलेटलाई
दुवानी गर्ने लाइसेन्स नदिएको हुनाले
नेपाली उद्योगी व्यवसायीहरू मर्काम
परेका छन् । तत्कालिन अर्थमन्त्री विष्णु
पौडेलले २०७३/०७४ को बजेटमा ग्यास
बुलेटहरूलाई दुई तिहाई भन्सार छुटके
व्यवस्था गरेका थिए, सोही अनुसार ग्यास
बुलेटमा नेपाली उद्योगी व्यवसायीहरूले
साडे ५ अर्ब लगानी गरेका छन् । ५
सय ७५ मध्ये व्यवसायीहरूले गत पुष २५
गते नै नेपाली नम्वर ना ७ ख ९२७, न
७ ख ९२८ नम्वरका ग्यास बुलेट नेपाल
ल्याएका थिए । अहिले ३३ वटा ग्यास
बुलेट तयार भएर हरियाणाको कम्पनीमा
रहेका छन् । ३ वटा मध्ये १५ वटा ग्यास
बुलेट नेपाली उद्योगीको नाममा नामासार्व
भएर भारतीय दुतावासबाट रूट परिमित
लिएको अवस्थामा नेपाली नम्वरका ग्यास
बुलेटहरूले कहिलेदेखि ग्यास बोक्न पाउँछैं
भन्ने टङ्गो लाग्न सकेको छैन । दर्ज देशका

प्रधानमन्त्रीबीचको छलफलमा विवादको
टुँगो लाग्न नसकेको अवस्थामा अब अहिले
नै सहज रूपमा उक्त विवाद समाधान हुन
सकछ भनेर विश्वास गरि हाल्ने अवस्था
देखिँदैन। यस बुलेटहरूलाई रूट परमित
र विस्फोटको लाइसेन्स अनिवार्य रूपमा
चाहिन्छ भारतीय सरकारले नै विस्फोटको

लाइसेन्स दिने गर्दछ । लाइसेन्स नदिनुको पछाडि अनेक तर्कहरू देखिएका छन् । अहिले नेपालमा भारतीय ग्यास बुलेटहरूले नै ग्यास ल्याइरहेका छन् । भारतीय जनता पार्टीका केही उच्च तहका नेताहरूकै ग्यास बुलेट रहेका र उनीहरूको द्रान्सपोर्टका बजार गुन्ने डरले भारतले विस्फोट लाइसेन्स दिन चाहिरहेको छैन ।

नेपाल आयल निगमले नेपाली उद्योगी व्यवसायीहरूलाई नेपाली नम्बरका र्यास बुलेटहरू बनाउन आदेश दिएपछि भारतले आफ्नो बजार गुम्ने डरले नियमनै संशोधन गरेको थियो । नेपाली बुलेट निर्माण हुने प्रकृया शुरु भएपछि २०१६ मा भारतले नियम संशोधन गरेर प्रेसर भसेलको हकमा भारतको मोटर ऐन अनुसार भारतीय नम्बर प्लेट भएकोले मात्र ढुवानी गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ । त्यो नियम अनुसार पेट्रोल, डिजेल र मट्टीतेल ढुवानी गर्न केही सहज भएपनि ग्याँस बुलेट प्रयोग गर्न सकिने अवस्था छैन । यी सबै समस्या समाधान गर्न भारतीय ऐन नियम र कानून नै संशोधन गर्न पर्ने हुन्छ । केही दफाहरू नेपालको हकमा लागु हुने कि नहुने भनेर प्रष्ट नभएकोले ति दफाहरू केलाएर हेरेर मात्र नेपालले भारतीयहरूसँग कुरा गर्नुपर्नेमा प्रधानमन्त्री ओलीको भ्रमणमा हचुवाको भरमा छलफल गरिएकोमा भारतीय प्रधानमन्त्री मोटीले त्यस विषयमा चासो नै दिएनन ।

प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमणमा कही
कुराहरुमा सहमति भएपनि सहमति भएका
कुराहरु सहज रूपमा कार्यान्वयनमा
आउँछन् भने विश्वास गरीहाल्ने आधारहरु
देखिएका छैनन् । भारतले सहमति गर्न तर
आफ्नो स्वार्थ पुरा नहुने भएपछि कार्यान्वयन
नगर्ने प्रवृत्ति देखिएकोले अहिले कार्यान्वयन
भइहाल्छ भनेर विश्वास गर्न सकिदैन ।
नेपालमा रहेको भारतीय प्रतिबन्धित एक

पुग्दा पनि विस्फोटक पदार्थ ओसार पसार
गर्न भारतीय पक्षबाट लाइसेन्स पाउन
सकेका छैनन् । नाकाबन्दीको मार खेप
बाध्य हुनैपर्ने अवस्थालाई मध्यनजर राखेन
सरकारले स्वदेशी ग्यास बुलेट बनाउने
निर्णय गरेको थियो । तर, भारतीय पक्षले
भारतमै निर्माण भएका ग्यास बुलेटलाई
दुवानी गर्ने लाइसेन्स नदिएको हुनाले
नेपाली उद्योगी व्यवसायीहरू मर्कामा
परेका छन् । तत्कालिन अर्थमन्त्री विष्णु
पौडेलले २०७३/०७४ को बजेटमा ग्यास
बुलेटहरूलाई दुई तिहाई भन्सार छुटके
व्यवस्था गरेका थिए, सोही अनुसार ग्यास
बुलेटमा नेपाली उद्योगी व्यवसायीहरूले
साडे ५ अर्ब लगानी गरेका छन् । (८)

सय ७५ मध्ये व्यवसायीहरूले गत पुष्ट २५
गते नै नेपाली नम्वर ना ७ ख १२७, न
७ ख १२८ नम्वरका ग्यास बुलेट नेपाल
ल्याएका थिए । अहिले ३३ वटा ग्यास
बुलेट तयार भएर हरियाणाको कम्पनीमा
रहेका छन् । ३ वटा मध्ये १५ वटा ग्यास
बुलेट नेपाली उद्योगीको नाममा नामासार्व
भएर भारतीय दुतावासबाट रुट परमित
लिएको अवस्थामा नेपाली नम्वरका ग्यास
बुलेटहरूले कहिलेदेखि ग्यास बोक्न पाउँछन्
भन्ने दुँगो लाग्न सकेको छैन । दुई देशका
प्रधानमन्त्रीबीचको छलफलमा विवादको
दुँगो लाग्न नसकेको अवस्थामा अब अहिले
नै सहज रूपमा उक्त विवाद समाधान हुन
सक्छ भनेर विश्वास गरि हाल्ले अवस्था
देखिँदैन । ग्यास बुलेटहरूलाई रुट परमित
र विस्फोटको लाइसेन्स अनिवार्य रूपमा
चाहिन्छ भारतीय सरकारले नै विस्फोटको

महिलाहरुको शिक्षा र क्षमता अभिवृद्धि आवश्यक

संगीता रेणी

महिलालाई संवैधानिक व्यवस्थाअनुसार अरक्षण दिइएपनि महिला ती पदका लागि कतिको सक्षम छन् भन्ने कुरामा पनि ध्यान दिनु आवश्यक छ। महिला सशक्तिकरणका लागि नीति कार्यक्रमहरू बनेपनि त्यसको कार्यान्वयनमा फितले देखिएको छ। महिलालाई अरक्षण दिएर मात्र युन्दैन महिलाहरूको शिक्षा र क्षमता अभिवृद्धिका लागि सरकारले उचित ध्यान दिनुपर्छ।

प्रत्येक वर्ष ८ मार्चका दिन जब अन्तर्राष्ट्रिय नारी दिवस विश्वभर सिर्जनात्मक र रचनात्मक कार्यक्रमसहित मनाइन्छ, तब मधेशकी महिलाको अनुसार हेर्दा उभि असीमित पीडाको भाव भलकिन्छ।

वस्तुतः आठ मार्च शोषणका विस्तृत महिलाहरूले विजय हाँसिल गरेको दिन हो। शोषण, उत्पीडनका विस्तृत विश्वका नारीहरू आ-आफ्ना घरपरिवार र स्थानबाट संघर्षका पाइलाहरू चाल्न थाले। नारी बन्धनबाट मुक्त हुन खोजे। पुरुषसरह महिला हेरेक क्षेत्रमा अग्रसर हुन सक्छन, चाहन्छन्। यसका लागि महिला अधिकार र अवसरको सुनिश्चितता आवश्यकता पर्दछ।

विश्व राजनीतिमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने महिलाको संख्या दिनप्रतिदिन बढ़दो छ। विभिन्न क्षेत्रमा महिलाको प्रभावकारी नेतृत्व बद्ने क्रम जारी छ। २०६८ को जनगणना अनुसार नेपालमा महिलाको जनसंख्या १,३६,९३,३७८ छ। यो हिसाबले महिला जनसंख्या ५१.४४ प्रतिशत पुग्छ। तर, अहिलेको केन्द्रीय संसद र प्रदेशसभा लगायत राज्यको विभिन्न निकायमा महिला सहभागिता निराशाजनक छ। जनसंख्याका आधारमन्दा बढी भएपनि उनीहरू विभिन्न अवसरबाट बचियत छन्। त्यसमा पनि मधेशी महिलाको अवस्था भनै नाजुक छ।

संसद र प्रदेशसभामासहित राज्यको अन्य निकायमा मधेशी महिलाको उपस्थिति ज्यादै न्यून छ।

पहाड र हिमालकी महिलामन्दा मधेशकी महिलाको सामाजिक परिवेश नितान्त भिन्न छ। उनीहरू आफ्नै घर र सामाजिक बैठकाले उनीहरू परेको छ। उनीहरू वर्षांदेखि अन्याय, अत्याचार, शोषण र दमनमा पिल्सेकी छन्। शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, सुरक्षा, अवसरा सहभागिता छेँ।

विसं. २०६८ को जनगणना अनुसार मधेशको कुल जनसंख्या १,१२,१२,४५३ छ। अर्थात् नेपालको भण्डै आधा (४४४

प्रतिशत) जनसंख्या मधेशमा बस्तु छ। त्यसमा महिलाको अनुपत्त ४९.९ प्रतिशत छ। मधेशी महिलाको जनसंख्या विसं. २०६८ जनगणनाको आधारमा करीब ७२ लाख अर्थात् मधेशको कुल जनसंख्याको भण्डै ६४ प्रतिशत छ र यसमा आधा करीब ३६ लाख मधेशी महिलाहरू छन्।

राष्ट्रियस्तरमा मधेशी महिलाहरूको सशक्तिकरणको सवालमा, सन् २००३ मा इसिमोड र अन्यले गरेको अध्ययनबाट केही चाचलाग्दा तथ्याकहरू बाहिर आएका छन्। महिला सशक्तिकरणमा रौटहट जिल्लाको स्थान ७४ आँ, कपिलवस्तु ७२ आँ, पर्स ६९ आँ, महोत्तमी ६६ आँ, सर्लाही ६४ आँ, बारा ६१ आँ, सिरहा ६० आँ, धनुषा ५७ आँ र सप्तरी ५३ आँ स्थान छ। यी उल्लेख गरिएका जिल्लाहरू मधेशी महिलाहरूलाई बढी प्रतिनिधित्व गर्ने मधेशका २० बटा जिल्ला मधेयका हुन्।

मधेशी महिलाहरूको स्थिति दयनीय किन छ भन्ने कारण खोलन्तु आवश्यक छ। मधेशीहरूको आफ्नै सामाजिक, सांस्कृतिक परम्परा र राज्यले मधेशी र खासगरी मधेशी महिलाका निमित्त निर्वाह गरेको भूमिका नै मधेशी महिलाहरूको दयनीय अवस्थाको कारण हो।

राष्ट्रसंघीय जनसंख्या कोष (युएनएफपीए) ले मधेशी सामाजिक महिलाको अवस्थाका सम्बन्धमा विस्तृत अध्ययन गरेको छ। मधेशका जिल्लामा लैडिगिक असमानता र महिला हिंसा बढ़दो छ। तराईका खासगरी सातवटा जिल्ला सप्तरी, सिरहा, धनुषा, पर्सा, बारा तथा कपिलवस्तु, बाँके र बर्दियामा यस्तो असमानता बढी छ।

मधेशी समाजमा देशको कानूनभन्दा धार्मिक, संस्कृतिक, रीतिविवाज र परम्परा स्वीकारन्तु नाही छ। त्यो सामाजिक परिविलाई चिन्ने मधेशी महिलाका लागि सहज छैन। परिविलाई उनीहरूले मधेशी महिलाको उचित अनुरूप लागू गर्न सकिएको छैन।

उनीहरू विरुद्ध हुन्छ। राजनीति वा घर बाहिरका गतिविधिमा मधेशी महिलाको प्रवेश सहज छैन। यद्यपी, मधेश

जनविपीहप्ति सामाजिक परिवेश केही

फेरिएको छ। वास्तवमा मधेशका महिलाको अवस्था भनै दयनीय छ। मधेशी समाजमा दाइजो प्रथा भन्न बढ्दै गएको छ। दाइजो, बहुविवाह, यौन अपराध जस्ता कारणले पछिल्लो समय छोरी बुहारीहरूको हत्याका घटना निकै बढेको छ। मधेशी महिला खासगरी, दाइजोप्रथा, मुस्तो (पर्दा) को पीडा, बहुविवाह, बालविवाह, अशिक्षा, कुपोषण, आर्थिक परिनिर्भरता

आदि समस्याबाट पीडित छन्।

मधेशमा विद्यमान महिला विरोधी कुरीति, कुसंस्कार र विभेद महिलाहरूको उच्चान र प्रगतिमा बाधक भइरहेको अवस्थामा उनीहरूमाथि भन्न तूला चुनौतीहरू थोपरेको छ।

मधेशमा महिला समस्याको जारो आपने घर र समाजबाट सुरु हुने गरेको छ। महिलालाई पुरुषभन्दा कमजोर ठान्ने कुसंस्कार र कुरीतिले महिलाको शृजनशोलाता र व्यक्तित्व निर्माणमा अड्डु लागेको छ। उनीहरूको प्रतिभालाई सिमित पारिएको छ।

विश्वव्यापीकरणले संसारभरका महिलाहरूलाई एक आपसमा प्रतिस्पर्धा गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना गरेको अवस्थामा मधेशी महिलाहरू थप पछाडि धकेलेका छन्। यसले शक्तिशाली र विकसित देशका महिलाहरूलाई त केही अवसर थपेको होला तर आम मधेशी महिलाले विकसित राष्ट्रका शिक्षित महिलासँग खुला प्रतिस्पर्धी गर्ने अवस्था छैन।

विश्वव्यापीकरणसँगै आएका सूचना-प्रविधिको विकास, त्यसको सञ्जाल र सरलताको कारणले नेपाली महिलाहरूले विभिन्न कुरा सिकेको भए तापनि त्यसलाई नेपालको ठोस परिवित्ति अनुरूप लागू गर्न सकिएको छैन। पर्याप्त शिक्षाको कमीले मधेशी महिला असल कुरा र नयाँ प्रविधिको उचित सदृपयोग गर्न नसकेको स्थिति छ। त्यसले हामीलाई अधिकार प्रति त सचेत गराएको छ, तर कतै हामीले आफ्ना कर्तव्यहरू बिसिरेको त छैनौ ?

त्यसैले महिलालाई उचित शिक्षाले मात्रै उचित अवसर प्रदान गर्न सक्छ। त्यसैले विश्वव्यापीकरणको होवामा लाग्नु भन्ना पनि मधेशी महिलालाई उचित शिक्षा दिएर उनीहरूलाई प्रतिस्पर्धी बनाउनु जस्तै छ।

नयाँ संविधान अनुसार प्रदेश सरकार पनि मधेशी महिलालाई अवस्थामा प्रदेश सरकारले नेपाली महिलाको विषयमा ध्यान दिनुपर्छ। प्रदेश सरकारले महिलाहरूको शिक्षा र क्षमता अभिवृद्धिमा उचित ध्यान दिनु आवश्यक छ।

विश्वव्यापीकरणको वर्तमान परिप्रेक्ष्यमा नेपाली महिलाहरूलाई युग अनुकूल हुने गरी प्रतिस्पर्धी गराउन राजनीति वा घर बाहिरका गतिविधिमा मधेशी महिलाको प्रवेश सहज छैन। यद्यपी, मधेशी महिला खासगरी, दाइजोप्रथा, मुस्तो (पर्दा) को पीडा, बहुविवाह, बालविवाह, अशिक्षा, कुपोषण, आर्थिक परिनिर्भरता

खेलफूट संगीताले तोडिन् १२ वर्ष पुरानो रेकर्ड

प्रथम अन्तर्राष्ट्रीय भारोत्तोलन प्रतियोगिताअन्तर्गत ४८ केजी तौल समूहमा संगीता राईले १२ वर्ष पुरानो रेकर्ड तोडेकी छिन्। नेपाल पुलिस कलबकी संगीताले सिनियर महिलातर्फ स्नाचमा ५४ र कुल एक सय २३ केजी भार उठाउँदै नयाँ राष्ट्रिय कीर्तिमान बनाएकी हुन्। सो इन्डियन सोसायटी नीता थापाले ०६२ मा काठमाडौंमा भएको ३५आँ युवराज जन्मोत्सव कपमा राखेको ५३५ र ११८५ केजी तौलको रेकर्ड भए गरेकी हुन्।

संगीताले विलन एन्ड जर्कमा पनि आफैनै नाममा रहेको ६६ केजी तौलमा सुधार गरेकी छिन्। उनले यसपटक ६१ केजी भार उठाउँदै व्यक्तिगत प्रदर्शनमा सुधार गरेकी छिन्। उनले यसपटक ६१ केजी भार उठाउँदै व्यक्तिगत प्रदर्शनमा सुधार गरेकी छिन्।

गरिन्। उनले दोस्रो लिफ्टमै कीर्तिमानलाई सुधार गर्दै ६७ केजीको रेकर्ड राखिन्। उनी हेतो लिफ्टमा ६९ केजी भार बहन गर्दै नयाँ राष्ट्रिय कीर्तिमान राख्न सफल भइन्। यसैगरी, प्रतियोगिताको ४८ केजी तौलकै जुनियर महिलातर्फको प्रतिस्पर्धामा च्यालेजस्टी फिटनेसको करिना चौधरीले कुल ९३ केजी भार बहनका साथ स्वर्ण पाइन्।

प्रतियोगिताको पहिलो दिन आठ राष्ट्रिय कीर्तिमान बनेका छन्। सिनियर महिला ५३ केजी तौलमा नेपाल प्रहरीकी देवीकुमारी चौधरीले स्नाचमा ६५ केजीको नयाँ कीर्तिमान राखिन्। उनले सन्तु चौधरीले यसे वर्ष पोखरामा सम्पन्न आँै महिला राष्ट्रिय भारोत्तोलन च्याम्पियनसिपमा च्यालेजस्टी फिटनेसको करिना चौधरीले कुल ९३ केजी भार बहनका साथ स्वर्ण पाइन्। यसैगरी, जुनियर महिलातर्फ ओम फिटनेस तथा अर्डर सलाल्यसकी सन्तु चौधरीले तीन कीर्तिमान राखिन्। उनले पोखरामा भएको आँै महिला राष्ट्रिय भारोत्तोलन च्याम्पियनसिपमा स्नाचमा राखेको ६३ केजी, स्नाचमा ८२ केजी र कुल एक सय ४५ केजीमा सु

टंगीन खबर

प्रसादमा विपिन र नम्रता

निर्देशक दिनेश राउतले 'प्रसाद' फिल्म निर्माण गर्ने घोषणा गरेका छन्। निःसन्तान दम्पतीको जीवनशैली प्रस्तुत गरिने फिल्मबाटे सोमबार पत्रकार सम्मेलनमार्फत जानकारी दिइएको हो।

निःसन्तानका भएका कारण पति-पत्नीमा हुने असम्भदारी, अविश्वास, मानसिक दब्द, सामाजिक मूल्य मान्यताविरुद्ध गरिने संघर्षलाई व्यक्त गरिने फिल्मको स्क्रिप्ट सुशील पौडेलले लेखेका हुन्। फिल्ममा विपिन कार्की, नम्रता श्रेष्ठ, नवीन मानचरलगायत कलाकारले अभिनय गर्नेछन्। सुभाष थापा निर्माता रहेको फिल्म राजेश श्रेष्ठले खिच्चे छन्।

वैशाख तेस्रो सातादेखि सुटिङ सुरु हुने फिल्मले मनोरञ्जनका साथै सकारात्मक सन्देशसमेत प्रवाह गर्ने निर्देशक राउतले बताए। यसअघि आई एम सरी, नोभेम्बर रेन, कलासिक

र पर्व निर्देशन गरेका दिनेशले प्रसाद निकै भिन्न हुने दावी गरे। त्यसैगरी, लेखक सुशीलले नेपाली समाजमा घटिरहेको सुक्ष्म घटनालाई नै फिल्मको मूल विषय बनाएको जानाउँदै लेखनमा आफू सफल हुने विश्वास प्रकट गरे।

अभिनेत्री नम्रताले प्रसाद आफ्ना विगतका फिल्मभन्दा फरक हुने जिकिर गरिन्। फिल्मको एसोसिएट डाइरेक्टरमा विकास सुवेत्री छन्। कोसिस क्षेत्री र सुवास भुसालको संगीत रहेको छन्। फिल्ममा विपिन कार्की गीतको छन्।

ल फेसन युनाइट्स सम्पन्न

काठमाडौंमा फेसन-सो 'फेसन युनाइट्स' सम्पन्न भएको छ। २४ जना व्यावसायिक मोडलका साथै फिल्मी नायिकाहरूबीच हालै काठमाडौंको ल्लु स्टार मलमा फेसन युनाइट्स सम्पन्न भएको हो।

सोमा नेपालका चर्चित मोडलहरूका साथै अभिनेत्री शुभेच्छा थापा र एलिजा गौतमसम्मको सहभागिता थियो।

रेडियन्ट इमेन्ट म्यानेजमेन्ट एजेन्सीको आयोजना र एम

स्पाम बुटिकका फेसन डिजाइनर एनी तण्डुकारको संयोजनमा भएको फेसन सोमा थापा, गोतमलगायतले ब्राइडल लेहेगा, गाउन प्रयुजन, वेस्टर्न वेयर, इन्वाइटरी, पदावरी, जडाजीलगायतका डिजाइनका आकर्षक पहिरनगायत्रा क्याटवाक गरेका थिए। वेस्टर्न, इर्टन शैलीका पहिरनहरूबीच विभिन्न जातजातिको सस्कृतिसमेत सोमा देखाइएको थियो। प्रदर्शन गरिएका पहिरनहरूलाई श्रीषा बैदार फैंजु, एनी तण्डुकार, समन प्रजापती, उपासना सराफ, सुमी श्रेष्ठ र अमितेष कर्णले डिजाइन गरेका हुन्।

फेसन सोको कोरियोग्राफी भने नेपालका प्रसिद्ध मोडल तथा इन्टरनेशनल कोरियोग्राफर राज फैंजुले गरेका थिए।

जन्मदिनमा न्युजिक भिडियो

गायिका सहिमा श्रेष्ठले जन्मदिनको अवसरमा नयाँ गीतको न्युजिक भिडियो सार्वजनिक गरेकी छन्। सार्गीतिक क्षेत्रमा रथापित हुँदै गरेकी गायिका सहिमाले गीतको न्युजिक भिडियोसँगै केक काटेर जन्मदिन मनाएकी हुन्। उनले आफ्ना फ्यान, फलोअर्स र शुभेच्छुका लागि उपहार भन्दै न्युजिक भिडियो सार्वजनिक गरेकी थिए।

'कुनै दिन बोलको गीतको न्युजिक भिडियो हेरेर आफूलाई चर्चाको शिखरमा पुऱ्याइदिन पनि उनले आग्रह गरेकी थिए।

गीतमा किरण केसी 'क्रोधीको शब्द तथा दीपक शर्माको संगीत छ। भिडियोमा नायक पुष्ट खडका तथा नायिका शिल्पा पोखरेलको अभिनय छ। लहांग सुब्बाले ऐरेन्ज गरेको गीतको भिडियो ज्ञानेन्द्र शर्माले छायांकन गरेका हुन्।

माया लगाउँदै सारा र निराजन

कविसमेत रहेको गीतकार अभिका गुरुलाई अधिकाश गीत प्रेमिल शैलीका हुने गाउँ उन्नी। उनी यस्तै गीत रचना गर्न रुचाउँछिन्। गीत-संगीत तथा साहित्यमा क्रियाशील गुरुलाई यसपटक रोमान्टिक शब्दमा तयार भएको गीतको न्युजिक भिडियो तयार पारेकी छन्। 'माया लगाई' शीर्षकको उक्त गीतको न्युजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ।

गीतमा शंकर थापा 'स्माइलले स्वर तथा संगीत दिएका छन्। गीतको संगीत संयोजन उदयराज पौडेल गरेका छन् भने अशोक महर्जनले मिरिस्म गरेका हुन्। न्युजिक भिडियोको निर्देशन अर्जन अधिकारीले गरेका छन्। भिडियोमा अभिनेत्री सारा शिर्पाली तथा अभिनेता निराजन प्रधानको अभिनय छ। उत्सव दाहालद्वारा छायांकन गरिएको गीतको भिडियो निशान विमिरेले सम्पादन गरेका हुन्।

वर्षा मिस मगर तनह

वर्षा आले मगरले मिस मगर तनहुँ सिजन-२को ताज हात पारेकी छिन्। दमौलीमा भएको अन्तिम स्पर्धामा ११ प्रतिस्पर्धीलाई उठिल्दै वर्षाले उपाधि जितेकी हुन्। ताजसँगै उनले हिरो कम्पनीको ड्यास स्क्युटर उपहार पाएकी छिन्। वर्षालाई मिसेस तनहुँ २०१७ का विजेता विष्णुमाया थापा मगरले ताज पहिन्याएकी थिए।

प्रतियोगितामा पुष्टा थापा मगर फस्ट रनरअप, सुमिका थापा मगर सेकेड रनरअप र मुना थापा मगर थर्ड रनरअप भए। मगर भाषा, संस्कृति, जातिको उत्थान, मिस मगर तनहुँ सिजन २ को अभियान भन्ने उद्घोषका साथ सज्चालित यो दोस्रो प्रतिस्पर्धा हो। मगर युवतीको मातृभाषा, संस्कृति र नेतृत्व विकासका लागि प्रतियोगिता आयोजना गरिएको हो।

कुमारीगालमा रहेको मोक्षदा स्क्युल यस क्षेत्रको अग्रणी शैक्षिक संस्थाका रूपमा स्थापित हुँदै गएको छ। नयाँ व्यवस्थापन समूहले जिम्मा लिएपछि मोक्षदा स्क्युलले छोटो समयमै फरक छाप बनाउन सफल भएको छ। विद्यार्थीलाई कक्षाकोठामा मात्रै सीमित नराखी रचनात्मक अतिरिक्त क्रियाकलापमा सहभागी गराइने गरेको विद्यालयका प्रिन्सिपल ठाकुर तिमल्सेनाले बताए। विद्यालयले 'आर्टिस्टिक टिचिङ एंप्रोचालाई विशेष ध्यान दिएको उनको भनाइ छ।

मानिसले बाल्यकालमा हेरेको चलचित्रका दृश्य, कथा, संवाद, पात्र पछिसम्म सम्भिरेको हुन्ने अपनाएको छ। तर, किताबमा पढेका कुरा छिउ विसिन्छन्। यही कुरालाई आधार मानेर विद्यार्थीले पढेका हरेक पाठ नाटकका रूपमा अभिव्यक्त गर्ने, स्कूलका कला निर्देशक सुरेश चन्दले भन्ने। पाठलाई कलात्मक अभिनयका माध्यमबाट पढाउने र दप्तने शैलीलाई आर्टिस्टिक टिचिङ एंप्रोचालाई विशेष ध्यान दिएको चन्दले बताए।

कला निर्देशक चन्द भन्नन्, 'विद्यार्थीले कक्षाकोठामा पढेका पाठ पढिसकदा नसक्दै विसिन्सक्छन्।' वर्षभरि पढेका पाठहरू दिमागमा अडिनु त असम्भव नै छ। पढेका कुरा विद्यार्थीको मरिताको अड्याउन हामीले नयाँ प्रयोग सुरु गरेका हाँ।' विद्यालयले यसका लागि आफ्नै स्कूलको मज्जरी थिएरलाई माध्यम बनाएको छ। त्यहाँ विद्यार्थीलाई प्रत्येक दिन अभिनय प्रशिक्षण पनि दिने गरिएको छ।

सोही थिएरलाई 'बालबालिकाले बालिकालाई' नाराका साथमा 'उड्की-मुड्की' नाटक १५ दिनसम्म मञ्चन गरिएको थियो। थिल्ड्रेन फर्स्टको अवधारणाभन्दा राजस्वले विद्यार्थीको गतिविधिमा विद्यार्थीलाई नै पहिलो अवसर दिएर मोक्षदाले आधुनिक शिक्षण पद्धति अपनाएको प्रिन्सिपल तिमल्सेनाले बताए। विद्यालयले नृत्य, संगीत, चित्रकला, पौडी, बास्केटबल, हाजिरीजावाफ, वादविवाद, वत्त्वत्कला, कविता तथा कथालेखनलगायत विभिन्न विधाका कक्षासमेत सञ्चालन गर्दै आएको छ।

कपपेट

एनसेलको 'सही' डेटा प्याक

मोबाइल सेवाप्रदायक कम्पनी एनसेलले 'फ्यूलयोर फन' योजनान्तर्गत ग्राहकलक्षित अल टाइम डेटा प्याकलाई थप सुलभ बनाउँदै 'सही' डेटा प्याक ल्याएको छ। नयाँ 'सही' डेटा प्याकमा ग्राहकले विद्यमान अल टाइम डेटा प्याकभन्दा १० गुणा बढी डेटा प्राप्त गरी थप सुलभ दरमा चौबिसे घन्टा इन्टरनेटमा पहुँचका साथै बोनसस्वरूप दैनिक एक घन्टा निःशुल्क भिडियो स्ट्रिमिङ्डको सुविधा पनि लिन सक्ने एनसेलले जनाएको छ।

डेटा योजनान्तर्गत एनसेल ग्राहकले आधा जिबीदेखि १५ जिबीसम्मको १ दिनदेखि ३० दिनसम्मको समयावधिका चौबिसे घन्टा चलाउन सकिने अल टाइम डेटा प्याक ७९९ रुपैयाँसम्ममा सुचारू गर्न सक्नेछन्।

ग्राहकले १ दिन समयावधि रहेको आधा जिबीको सही डेटा प्याक ल्याएको ३९ रुपैयाँमा सुचारू गर्न सक्नेछन्। जिबी डेटा करसहित ११, सात दिन समयावधि रहेको ३५ जिबी डेटा करसहित ११९ र तीस दिन समयावधि रहेको १५ जिबी डेटा करसहित ७९९ मा सुचारू गर्न एनसेलले बताएको छ। सही प्याक लिएका ग्राहकले आफूले लिएको प्याकअवधिभर दैनिक एक घन्टा निःशुल्क भिडियो स्ट्रिमिङ्डको पनि सुविधा पाउनेछन्। योजनान्तर्गतको निःशुल्क भिडियो स्ट्रिमिङ्डमा आइफिल्क्स, युट्युब, युट्युबगो तथा एनसेलको अरू भिड

हिन्दूवादीहरु...

प्रहार भएको थियो । मोरङ्ग प्रहरीका अनुसार आचार्यामाथि तिन गोली प्रहार भएको भएपनि दुईवटा मिस फायर भएको र एउटाले मात्र आचार्यलाई लागेको बताएको छ ।

गोली प्रहार गरेको आशंकामा प्रहरीले दुई जनालाई पक्ताउ गरेको भएपनि अन्य जानकारी सार्वजनिक गरेको छैन । घटनास्थलमा हिन्दुवादी गतिविधि चलाएको र हिन्दु धर्मका नाममा विदेशीको दलाल बन्नेलाई कारबाही हुने विवरण

जनयुद्धका...

काम गर्न नसक्ने भन्दै पुनर्गठनको माग अधि सारिका छन् ।

२०७१ सालमा यी दुवै आयोग गठन भएका थिए, उत्तुरी सङ्कलन गर्ने बाहेक दुवै आयोगले कुनै कामै गर्न नसकेन्, कामै गर्न दिइएन । सत्य निरूपणका संयोजक सूर्योकिरण गुरुड माओवादी दबाव भेल्न नसकेर लामो समय गुपत्रुप नै बसे । अच्युत सदस्यहरु आफू आफूमा आरोप प्रयारोप गरेर भत्ता र तल्ल बुझिरहे । सेतो हातीको रूपमा यी दुवै आयोगको म्याद थिएपनो छ र सदस्यहरु कामै नगरी लुटिरहेका छन् । चरण प्रसार्इको वक्तव्यमा भिन्नेको छ- 'आयोगहरूले आफ्नो सक्षमता प्रदर्शन गर्न तीन वर्षको अवसर प्राप्त गरेको

उल्लेख गरिएको पर्चा फेला परेको प्रहरीले बताएको छ । उक्त पर्चा मंगोल नेशनल अर्गनाइजेशन आर्मीको नामको पर्चा भेटिएको छ । पर्चामा राजसंस्थाको आवश्यकता अझै रहेको छ भन्नेको आलोचना गर्दै आदिवासी मंगोल समुदायलाई आचार्यले हेँने गरेको र हिन्दुवादी भएको भन्दै त्यसो नगर्न चेतावनी समेत दिइएको छ । संविधानले नै संबैलाई आ आफ्नो धर्म मान्ने अधिकार दिइएकोमा हिन्दुवादी भएको भन्दै गोली प्रहार गरि ज्यानै मार्ने प्रयास गर्नु किमार्थ उचित हुन सक्दैन ।

तैशाख...

अध्यक्ष दाहालले नै लिएका हुनाले, अहिले एकीकरणका लागि समस्या देखिएको छ ।

नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र दुवैले प्रतिनिधि सभा लागायत अन्य तहमा निर्वाचनमा बहुमत त्याउन नसकेन् र आफूलाई फेरी सत्तामा पुनर्न नसक्ने अंकलन गरेर पार्टी एकीकरण गर्न सहमत भएका थिए । त्यही सहमतिका आधारमा उनीहरूले निर्वाचनमा बहुमत समेत त्याएका छन् भने ७ प्रदेश मध्येका ६ प्रदेशसभामा सरकार समेत बनाएका छन् । केन्द्रदेखि प्रदेशसभामा समेत दुई पार्टीको गठबन्धनको सरकार रहेकोले प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई आफ्नो नीति तथा कार्यक्रम लाग्न गर्न कुनै कठिनाई छैन तर अध्यक्ष दाहाल र अली बीचको सम्बन्धले सरकारको आयुको निर्णयले गर्न भएकाले के एउटा म्यानमा दुईवटा तरवार अटाउँछन् त भने प्रश्न समेत उभिएको छ । बाध्यताबस एक हुनु बाध्य भएको दुई दल फेरी विभाजन समेत हुन सक्ने सम्भावना समेत जिवितै रहेको छ । ओली र दाहालबीच पाँच वर्ष सरकार चलाउने गोप्य सहमत भएको र पहिले तिन वर्ष ओली र बाँकी दुई वर्ष दाहाल प्रधानमन्त्री हुने कुरा भएको माओवादी केन्द्रका नेताहरूले बताउँदै आएको भएपनि ओली र दाहालले त्यस विषयमा आजसम्म मुख खोलेका छैन । दाहालले भने सबै कुरा पार्टी एकतापछि हुने महाधिवेशनले दुँगो लगाने भन्दै आएका छन् । ओली र दाहालबीच महाधिवेशनमा अध्यक्ष पदमा प्रतिस्पर्धा भएको खण्डमा ओलीले सहज रूपमा विजय हाँसिल गर्न सक्ने अवस्था देखिएको छ ।

बराबरीकै...

बटमलाईन छोडन सक्दैनै । नेता धेरै हाम्रा पार्टीमा छन् भने एमालेसँग धेरै जनता छन् त्यो स्वाविक नै हो । सो भेटघाटमा अध्यक्ष दाहालले विगतमा मनमोहन अधिकारीको नेतृत्वमा रहेको नेकपा मार्कस्वादीसँग एकता गर्दा समेत ५०/५० को आधारमा गरेको भन्दै संगठन नै नभएका अधिकारीसँग त्यो हुन सक्दैन भन्न एमालेले नेपाउने बताएका हुनाले एमाले माओवादी केन्द्रबीचको एकता पेचिले बन्दै गरेको छ । बैशाख ९ गते एकता गर्न उद्घोष गरिएको दुई कम्प्युनिटी पार्टीहरूमा एकता भएपनि त्यो एकता धेरै लामो समयसम्म टिक्न नसक्ने आशका समेत जन्मिएको छ ।

गृहनन्त्रीले...

पठाएर राजिनामा गर्न दबाव दिएको भएपनि आजसम्म कसैले राजिनामा भने दिएका छैन । कुनै बला एउटै पार्टीमा रहेका मन्त्री थापा र विलवीच अब एकले अर्कोलाई कारबाहीको धन्की दिइरहेका छन् । दुवै कम्प्युनिटी पार्टीको सिद्धान्तमा विश्वास राखेको भएकाले के विलव समूहलाई गृहनन्त्री थापाले कारबाहीको दायरामा त्याउन सक्लान् त भन्ने प्रश्न समेत उभिएको भएपनि त्यसको जवाब पाउन भने केही समय कुनूपर्ने अवस्था देखिएको छ, गृहनन्त्री थापाको सुशासन र सम्बन्धि अनि रथाखित हर्न भने जनताले के गरुपर्ना ?

सचिव...

रहेको राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागलाई समेत गृहबाट खोसेर प्रधानमन्त्री कार्यालय अन्तर्गत नै त्याएको थियो । माओवादी केन्द्रका मन्त्रीहरूले प्रधानमन्त्रीको कार्यालय आफैलाई सबैपरी ठान्ने र अस्लैंग परामर्श नै नगरि एकले निर्णय लिने खालको भएको भन्दै आफ्नै पार्टीका अध्यक्ष पुष्करमल दाहालसँग असन्तुष्टि जनाएका छन् । चैत्र २२ मा प्रधानमन्त्रीले मुख्यसंविध लोकदर्शन रेमीलाई बालुवाटारमा बोलाएर त्यही रहेका समाचार प्रशासन मन्त्रालयका सचिव शक्र कोइरालाई साथमै राखेर ३० सचिवको सर्वाव गरेका थिए । सामान्यतया सचिवको सर्वाव गरेको छ । सञ्चार मन्त्रालयका सचिव ३/४ महिनामै सचिवको सर्वाव दुई वर्ष नुपुरी नहुने भएपनि पछिले समयमा ३/४ महिनामै सचिवको सर्वाव गरिएको छ । सञ्चार मन्त्रालयका सचिव र रक्षा मन्त्रालयका सचिव ३/४ महिनामै सर्वाव भएका छन् भने अन्य धेरै सचिवहरूले दुई वर्ष कार्यकाल समेत विताउन नपाई सर्वावमा परेका छन् । सचिव सर्वावमा बरिष्ठतामा रहेका सचिवहरूलाई अपमानित गर्दै लो प्रोफाइलको ठाउँमा सर्वाव गरिएको छ भने नेकपा एमालेका समर्थकहरूलाई मालदार मानिएका मन्त्रालयमा सर्वाव गरेर प्रधानमन्त्री ओलीले आफैले भने गरेको सबैलाई समान व्यवहार र अवसरको ध्वजी उडाएका छन् ।

हुन् । यी आयोगहरूको कार्यालयी र कामको परिणामलाई निजिकाटा नियाल्दा आयोगहरूको पुनर्गठनविना ऐन संसोधन मात्रले समस्याको समाधान नहुने र कार्यादेश पूरा गर्न नसक्ने हाँगो ठहर रहेको छ । वेपता छानबिन आयोग र सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोगमा पीडित र नागरिक समाजको पनि सहभागिता सुनिश्चित गर्न माग गरेको छ । समितिले गर्भीर मानव अधिकार उल्लंघनका घटनामा माफी र मेलमिलाप नहुने, अपराधको गम्भीरता अनुरूप पीडिकलाई सजायलगायतका पीडितका न्युनतम मागलाई सुनिश्चित गर्न पनि माग गरेको छ ।

कैतै दण्डहीनतातिर जाँदा अन्तराष्ट्रिय हस्तक्षेप नहोस, यस्तो खतरा धेरैले देखन थालेका छन् ।

छ । के त्यसबेला ओली दाहाललाई प्रधानमन्त्री बनाउन त्यार होलान् ?

माओवादी केन्द्रका मन्त्रीहरूले समेत अहिले नै प्रधानमन्त्री ओलीले एकलौटी ढाँगले पार्टी र सरकार चलाएको आरोप लगाउँदै आएका छन् भने उनीहरूले पार्टी एकतापछि आपूर्हहरू अल्पमतमा पर्ने डरले गर्दा केही समय पर्व र हेरेको अवस्थामा रहेका पार्टी अध्यक्ष दाहाललाई आग्रह समेत गरिकसकेका हुनाले वैशाख ९ गते पार्टी एकता हुने सम्भावना निकै कम रहेको बताएका छन् । माओवादी केन्द्रका नेताहरूका अनुसार एमालेका नेता माधव नेपाल पार्टी एकतापछि माओवादी महासंघको पाँचौं साधारणसभालाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले विकास, परिवर्तन र उन्नतिका लागि हरसम्भव प्रयास गरिने जानकारी दिए ।

प्रत्येक उपभोग्य वस्तुका अलग-अलग उपभोक्ता भएको भन्दै सबै व्यवसायीले सबै उपभोक्ताको हितमा ध्यान दिन उनले आग्रह गरे । कुनै पनि किसिमका उपभोक्ता शोणमा नपरून् उनले भने, उपभोक्ताको हितमा सबैले ध्यान राख्नुपर्छ । प्रधानमन्त्री ओलीले सुनचाँदी व्यवसायीले नकरी कारोबार नगरी सकली गर्नुपर्ने जोड दिए ।

महासंघले अवैध रूपमा भिन्ने सुनले कारोबारमा अनुसार एमालेका नेता व्यवसायीले उपभोक्ताको हितमा ध्यान दिन उनले आग्रह गरे । कुनै पनि किसिमका उपभोक्ता शोणमा नपरून् उनले भने, उपभोक्ताको हितमा सबैले ध्यान राख्नुपर्छ । प्रधानमन्त्री ओलीले सुनचाँदी व्यवसायीले नकरी कारोबार नगरी सकली गर्नुपर्ने उनको धारणा थियो ।

महासंघले अध्यक्ष मोहनकुमार सुनारले अवैध रूपमा आयात भइरहेको सुनचाँदीले व्यवसायमा समस्या आइरहेकाले त्यसलाई रोक्न प्रधानमन्त्री ओलीसँग माग गरे । व्यावसायिक शान्ति-सुरक्षा, तथा व्यावसायिक ऐन बनाउने आग्रह गरे ।

महासंघका अध्यक्ष मोहनकुमार सुनारले अवैध रूपमा आयात भइरहेको सुनचाँदीले व्यवसायमा समस्या आइरहेकाले त्यसलाई रोक्न प्रधानमन्त्री ओलीसँग माग गरे ।

महासंघका अध्यक्ष मोहनकुमार सुनारले अवैध रूपमा आयात भइरहेको सुनचाँदीले व्यवसायमा समस्या आइरहेकाले त्यसलाई रोक्न प्रधानमन्त्री ओलीसँग माग गरे ।

महासंघका अध्यक्ष मोहनकुमार सुनारले अवैध रूपमा आयात भइरहेको सुनचाँदीले व्यवसायमा समस्या आइरहेकाले त्यसलाई रोक्न प्र